

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ПУБЛІЧНОГО ПРАВА

ПАРАМОНОВ ОЛЕКСАНДР ОЛЕКСАНДРОВИЧ

УДК 351.741(477)

**АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ
ЗА СТАНОМ ДОТРИМАННЯ ДИСЦИПЛІНИ ТА ЗАКОННОСТІ
В ДІЯЛЬНОСТІ ПАТРУЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ**

12.00.07 – адміністративне право і процес;
фінансове право; інформаційне право

**Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата
юридичних наук**

Київ – 2024

Дисертацією є рукопис

Робота виконана в Науково-дослідному інституті публічного права

Науковий керівник:

кандидат юридичних наук, доцент

Шевчук Геннадій Вадимович,
Національна академія внутрішніх справ,
доцент кафедри поліцейського права

Офіційні опоненти:

доктор юридичних наук, професор

Юнін Олександр Сергійович,
Дніпровський державний університет внутрішніх справ,
проректор

доктор юридичних наук, старший дослідник

Шкарупа Костянтин Вікторович,
Бюро економічної безпеки України,
старший оперуповноважений в особливо важливих справах
Департаменту організаційного забезпечення діяльності

Захист відбудеться «25» жовтня 2024 року об 11⁰⁰ годині на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 26.503.01 у Науково-дослідному інституті публічного права за адресою: 03035, м. Київ, вул. Георгія Кірпи, 2А

З дисертацією можна ознайомитись у бібліотеці Науково-дослідного інституту публічного права за адресою: 03035, м. Київ, вул. Георгія Кірпи, 2А

Автореферат розісланий «23» вересня 2024 р.

Учений секретар
спеціалізованої вченої ради

Ксенія КУРКОВА

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Обґрунтування вибору теми дослідження. Сучасний стан розвитку суспільних відносин, що означений глибинними економічними, соціальними та безпековими змінами, засвідчує потребу в консолідації зусиль усіх державних інституцій щодо дотримання дисципліни та законності в їх діяльності. Особливу увагу в цьому контексті привертає діяльність Національної поліції України, зокрема патрульної поліції. Це пов'язано з тим, що на сьогодні саме ці підрозділи постійно знаходяться в контакті з громадськістю, забезпечуючи безпеку дорожнього руху та громадський порядок. Такий функціонал потребує від останніх психологічної витримки, високої кваліфікації, дотримання правил етичної поведінки й добросовісності під час виконання покладених на них завдань, визначених Законом України «Про Національну поліцію».

Попри докладені державою зусилля щодо створення оновленої та незаангажованої патрульної поліції, маємо констатувати, що на сьогодні існують випадки порушення дисципліни та законності з боку окремих працівників і служби загалом. Зазначене пов'язано з різними факторами, серед яких варто виокремити такі: 1) правовий режим воєнного стану, який вимагає прийняття оперативних рішень та супроводжується правовими обмеженнями прав і свобод людини, які до цього часу не мали напрацьованої практики правозастосування; 2) плінність і брак кадрів; 3) складна безпекова й оперативна обстановка на території обслуговування; 4) значна кількість змін у чинному законодавстві та тощо. Усе це впливає на законність дотримання прав людини працівниками патрульної поліції. Тому досить актуальним є питання дослідження стану дотримання дисципліни та законності за допомогою такого правового інструментарію, як моніторинг.

Дослідження адміністративно-правових засад здійснення моніторингу за станом дотримання дисципліни та законності в діяльності патрульної поліції в умовах сьогодення актуалізує потребу у виявленні системних помилок у діяльності патрульної поліції та визначенні кореляційних заходів з їх подолання. Нагальність і своєчасність обраної теми також підтверджується стрімкими тенденціями розвитку ролі патрульної поліції як складової Національної поліції в забезпеченні безпеки дорожнього руху, функціонування якої має відповідати європейській системі цінностей, принципам і стандартам захисту прав людини.

Зв'язок теми дисертації із сучасними дослідженнями. Питання забезпечення дисципліни та законності в діяльності органів виконавчої влади загалом і діяльності Національної поліції зокрема були та залишаються актуальними протягом усього часу незалежності нашої держави. Наголосимо, що нині актуальність проблеми лише загострюється, що пов'язано з багатьма чинниками. Підґрунтям дослідження стали наукові праці, у яких увагу приділено внутрішньоорганізаційній діяльності органів і підрозділів Національної поліції, серед яких: С. М. Лелет «Адміністративно-правове регулювання управління в Національній поліції України» (2017); Б. В. Семерей «Адміністративно-правові засади реалізації принципу відкритості та прозорості в діяльності Національної поліції України» (2017); А. Є. Крищенко «Адміністративно-правовий статус

керівника територіального органу Національної поліції у сфері забезпечення публічної безпеки і порядку» (2019); О. А. Марушій «Забезпечення законності в діяльності органів виконавчої влади: адміністративно-правова характеристика» (2021); В. О. Михайлов «Забезпечення законності та дисципліни в діяльності патрульної поліції» (2021); І. І. Йовенко «Адміністративно-правові засади діяльності територіальних підрозділів Національної поліції щодо забезпечення реалізації конституційного права на мирні зібрання» (2022); Т. С. Кравчук «Адміністративно-правові засади діяльності Національної поліції на територіальному рівні» (2023); О. В. Король «Адміністративно-правовий статус керівника органу Національної поліції як суб'єкта забезпечення дисципліни та законності» (2023); А. О. Стрижак «Адміністративно-правові засади в діяльності патрульної поліції як суб'єкта реалізації державної регіональної політики у сфері безпеки дорожнього руху» (2024) тощо. Водночас наведені та інші наукові праці, які були проаналізовані та враховані під час формулювання авторських дефініцій, не містять комплексного аналізу природи та сутності такої управлінської, внутрішньоорганізаційної функції в діяльності підрозділів патрульної поліції, як моніторинг. Тому можна з упевненістю констатувати, що тематика адміністративно-правових засад здійснення моніторингу за станом дотримання дисципліни та законності в діяльності патрульної поліції не слугувала об'єктом окремого наукового дослідження.

Визначенню базових категорій, пов'язаних з адміністративно-правовими засадами здійснення моніторингу за станом дотримання дисципліни та законності в діяльності патрульної поліції, сприяли роботи вчених-адміністративістів, а саме: В. Б. Авер'янова, Ю. В. Гаруста, Є. А. Гетьмана, С. Ф. Денисюка, О. В. Джафарової, О. Ю. Дрозда, Д. В. Журавльова, Т. О. Коломоєць, К. М. Куркової, А. А. Манжули, Є. Ю. Соболя, Р. А. Сербина, Л. В. Сороки, С. О. Шатрави, Р. В. Шаповала, К. В. Шкарупи, А. Г. Чубенка та ін. Водночас комплексно зазначена проблема не розглядалась, що вкотре доводить актуальність, своєчасність і практичну значущість дослідження адміністративно-правових засад здійснення моніторингу за станом дотримання дисципліни та законності в діяльності патрульної поліції

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, грантами. Дисертаційне дослідження спрямоване на реалізацію основних положень законів України «Про Національну безпеку України», «Про Національну поліцію», «Про дорожній рух», «Про правовий режим воєнного стану»; указів Президента України «Про Стратегію національної безпеки України», «Про Національну стратегію у сфері прав людини», «Про Національну стратегію сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2021–2026 роки»; постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної програми підвищення рівня безпеки дорожнього руху в Україні на період до 2023 року», «Про затвердження Порядку проведення огляду громадської безпеки та цивільного захисту Міністерством внутрішніх справ», розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Стратегії підвищення рівня безпеки дорожнього руху в Україні на період до 2024 року», «Про затвердження плану дій органів виконавчої влади з

відновлення деокупованих територій територіальних громад», Стратегії розвитку Національної академії правових наук України на 2021–2025 роки, затвердженої постановою загальних зборів Національної академії правових наук України від 26 березня 2021 року № 12-21. Дисертацію виконано відповідно до плану науково-дослідних робіт Науково-дослідного інституту публічного права «Правове забезпечення прав, свобод та законних інтересів суб'єктів публічно-правових відносин» (номер державної реєстрації 0120U105390).

Мета і завдання дослідження. *Метою* дисертаційного дослідження є вироблення нових підходів до розуміння правової природи моніторингу як одного із способів забезпечення дотримання дисципліни та законності в діяльності патрульної поліції, формулювання науково обґрунтованих пропозицій і рекомендацій щодо їх удосконалення.

Для досягнення зазначеної мети в дисертації необхідно виконати такі основні завдання:

- визначити моніторинг як один із засобів дотримання дисципліни та законності в діяльності патрульної поліції;
- сформулювати поняття моніторингу дотримання дисципліни та законності в діяльності патрульної поліції як вид внутрішньоорганізаційної адміністративної діяльності;
- окреслити правові засади здійснення моніторингу дотримання дисципліни та законності в діяльності патрульної поліції;
- з'ясувати систему суб'єктів здійснення моніторингу дотримання дисципліни та законності в діяльності патрульної поліції;
- розкрити зміст компетенції суб'єктів здійснення моніторингу дотримання дисципліни та законності в діяльності патрульної поліції;
- з'ясувати зміст і коло стадій моніторингу дотримання дисципліни та законності в діяльності патрульної поліції;
- визначити порядок реагування на виявлення порушень дисципліни і законності в діяльності патрульної поліції під час здійснення моніторингу;
- розкрити міжнародні стандарти та практики здійснення моніторингу за станом дотримання дисципліни й законності в діяльності патрульної поліції;
- сформулювати шляхи вдосконалення адміністративно-правового регулювання організації здійснення моніторингу за станом дисципліни та законності в діяльності патрульної поліції.

Об'єктом дослідження є суспільні відносини, що виникають у процесі діяльності Національної поліції загалом і патрульної зокрема.

Предметом дослідження є адміністративно-правові засади здійснення моніторингу за станом дотримання дисципліни та законності в діяльності патрульної поліції.

Методи дослідження. Зважаючи на мету й завдання дисертаційного дослідження, використано загальнонаукові та спеціальні методи вивчення положень зазначеної проблематики. Зокрема, такі загальні методи наукового пізнання, як *порівняння* (підрозділи 1.4, 3.1), *аналіз, аналогія, індукція та дедуція* (підрозділи 1.1–1.4, 2.1, 3.1), слугували інструментом добору фактичного

матеріалу. З-поміж спеціальних методів застосовано *формально-логічний* (усі підрозділи дисертації), *теоретико-прогностичний* (підрозділи 2.2, 2.3), *організаційно-правовий* (підрозділи 1.1–1.4), *структурно-функціональний* (підрозділи 2.1, 2.3.).

За допомогою *логіко-семантичного* методу поглиблено понятійний апарат, зокрема з'ясовано сутність категорій «способи забезпечення дисципліни та законності», «моніторинг» (підрозділи 1.1, 1.2). *Системний* метод використано під час визначення системи суб'єктів здійснення моніторингу дотримання дисципліни й законності в діяльності патрульної поліції (підрозділи 1.4, 2.1, 2.2). Методи *класифікації, групування, системно-функціональний* застосовано для дослідження змісту моніторингу дотримання дисципліни та законності в діяльності патрульної поліції як вид внутрішньоорганізаційної адміністративної діяльності (1.2, 1.3, 3.1, 3.2). За допомогою *спеціально-юридичного* і *статистичного* методів розкрито поняття та визначено сутність правових засад здійснення моніторингу дотримання дисципліни й законності в діяльності патрульної поліції (підрозділи 1.2, 1.3).

Методи *групування* та *структурно-логічний* допомогли розкрити зміст компетенції суб'єктів здійснення моніторингу дотримання дисципліни та законності в діяльності патрульної поліції (підрозділи 1.4, 2.1). *Системно-структурний* метод уможливив характеристику підходів до змісту й коло стадій здійснення моніторингу дотримання дисципліни та законності в діяльності патрульної поліції (підрозділи 2.3, 2.4). Завдяки *гносеологічному* методу з'ясовано порядок реагування на виявлення порушень дисципліни та законності в діяльності патрульної поліції під час здійснення моніторингу (підрозділ 2.3).

Окреслити прогресивні шляхи вдосконалення адміністративно-правового регулювання організації здійснення моніторингу за станом дисципліни й законності в діяльності патрульної поліції дали змогу дотримання *вимог формальної логіки* (підрозділ 3.2), а також використання засобів *групування, статистики* й *емпіричних узагальнень* (усі підрозділи дисертації).

Теоретичним підґрунтям дослідження стали теоретичні доробки вітчизняних учених, які займалися питаннями дисципліни й законності в діяльності органів публічної влади, зокрема праці з теорії держави і права, теорії управління, трудового та адміністративного права.

Нормативну основу дисертаційної роботи становить вітчизняне законодавство в частині, що регламентує діяльність Національної поліції загалом і патрульної поліції зокрема. Особливу увагу приділено аналізу підзаконних нормативних актів, які регламентують внутрішньоорганізаційні відносини патрульної поліції.

Інформаційну та емпіричну базу дослідження становлять матеріали службових розслідувань щодо порушення дисципліни та законності працівниками патрульної поліції, а також індивідуальні адміністративні акти стосовно притягнення останніх до дисциплінарної відповідальності.

Наукова новизна отриманих результатів. У дисертаційному дослідженні вперше оцінено стан і перспективи такого способу дотримання дисципліни та законності в діяльності патрульної поліції, як моніторинг, шляхом вивчення

наявної внутрішньоорганізаційної адміністративної діяльності патрульної поліції. Запропоновано розв'язання проблеми в контексті дослідження окремого інституту – моніторингу дотримання дисципліни та законності в діяльності патрульної поліції, формулювання науково обґрунтованих пропозицій і рекомендацій з урахуванням власного досвіду здобувача. У дисертації аргументовано низку положень, що становлять наукову новизну, а саме:

вперше:

– обґрунтовано позицію, згідно з якою моніторинг є окремою функцією адміністративної діяльності патрульної поліції, що спрямована на всебічний збір, обробку, аналіз інформації щодо діяльності патрульної поліції із забезпечення безпеки дорожнього руху в контексті відповідності нормам чинного законодавства, етичним правилам і правилам доброчесності, а в разі виявлення порушень – проведення заходів з подолання негативних наслідків у правовому й інформаційному полі;

– з метою комплексного забезпечення організаційного процесу у сфері забезпечення дисципліни й законності в діяльності патрульної поліції запропоновано синхронізувати діяльність підрозділів моніторингу патрульної поліції та відповідних підрозділів головної інспекції стосовно дотримання прав людини, внутрішньої безпеки, оперативного реагування та контролю;

– визначено коло напрямів організації та забезпечення функціонування системи моніторингу за дотриманням дисципліни й законності в діяльності патрульної поліції: 1) нормативно-правове забезпечення; 2) якісне посилення внутрішньоуправлінських процесів із залученням контрольних суб'єктів усередині та ззовні; 3) напрацювання ефективних алгоритмів роботи з інформацією щодо дотримання дисципліни та законності в діяльності патрульної поліції на підставі практики правозастосування, кращих міжнародних практик і стандартів;

– обґрунтовано позицію про те, що моніторинг – це постійний, систематичний та безперервний процес збору, обробки й аналізу інформації щодо дотримання дисципліни та законності в діяльності патрульної поліції, який має певну стадійність після виявлення фактів порушення дисципліни й законності;

– сформульовано пропозиції та рекомендації щодо нормативного закріплення окремих процедурних складових моніторингу дотримання правил доброчесної поведінки працівниками патрульної поліції та можливості притягнення останніх до дисциплінарної відповідальності;

удосконалено:

– зміст і сутність розуміння поняття моніторингу, оскільки в процесі аналізу термінологічної складової було встановлено, що процеси контролю та моніторингу мають певні тотожні елементи своїх структурних особливостей, оскільки моніторинг, як і контроль, має етап обрання конкретного об'єкта та визначення його предмета, що в подальшому стане основою для складання конкретних статистичних індикаторів;

– архітектуру системи суб'єктів здійснення моніторингу за діяльністю патрульної поліції Національної поліції України щодо дотримання дисципліни й законності, що є досить широкою та охоплює не лише структурні елементи

зазначеного підрозділу (до них належать департаменти внутрішньої безпеки, головної інспекції та дотримання прав людини, а також патрульної поліції Національної поліції України);

– розуміння того, що моніторинг дотримання дисципліни та законності в діяльності патрульної поліції є досить широким за своїм змістом явищем, що регулюється одразу декількома нормативно-правовими актами, а коло компетенції щодо реалізації основної форми забезпечення дисципліни й законності – проведення службових перевірок і розслідувань чітко перетинається з діяльністю Департаменту головної інспекції та дотримання прав людини Національної поліції України, що своєю чергою не дозволяє ефективно використовувати обидва ці ресурси;

дістало подальший розвиток:

– підходи до визначення поняття правових засад моніторингу дисципліни та законності в діяльності патрульної поліції, якими є ті норми законодавства України, що забезпечують можливість і становлення кола повноважень патрульної поліції як органу державної влади та наділяють їх компетенцією (тобто правами й обов'язками) щодо забезпечення прав і свобод людини та громадянина в указаній сфері життєдіяльності суспільства;

– позиція про те, що система моніторингу дотримання дисципліни й законності в діяльності патрульної поліції Національної поліції України та відповідний адміністративно-правовий механізм забезпечення її правореалізації має враховувати всі індивідуально-психологічні особливості працівників, а також індикатори мотивації до виконання ними певної роботи, що в подальшому дозволить виявити конкретні тригерні обставини, які негативно впливають на дотримання прав і свобод людини та громадянина, а отже, дисципліни й законності в повсякденній службовій діяльності.

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що вони становлять як науково-теоретичний, так і практичний інтерес у:

– *науково-дослідницькій сфері* – як основа для подальших досліджень загальнотеоретичних і практичних питань удосконалення адміністративно-правових засад здійснення моніторингу за станом дисципліни та законності в діяльності патрульної поліції (акт впровадження Науково-дослідного інституту публічного права);

– *правотворчій сфері* – з метою вдосконалення законодавчих і підзаконних нормативно-правових актів щодо організації діяльності патрульної поліції;

– *правозастосовній діяльності* – отримані результати дозволять покращити професійну діяльність працівників патрульної поліції та зменшити кількість невиявлених фактів порушення дисципліни й законності в їх діяльності;

– *освітньому процесі* – положення та висновки дисертації можуть бути використані під час викладання дисциплін «Адміністративна діяльність поліції», «Поліцейська діяльність», «Службове право», зокрема для підготовки лекцій і навчальних посібників з цієї проблематики (акт впровадження Національної академії внутрішніх прав).

Апробація матеріалів дисертації. Ключові положення дисертації, висновки й рекомендації оприлюднено на міжнародних науково-практичних конференціях: «Проблемні питання юридичної науки в контексті реформування правової системи України» (м. Київ, 19–20 жовтня 2022 р.), «Правові проблеми сучасності та наукові підходи до їх вирішення» (м. Київ, 25–26 січня 2023 р.), «Науково-практичні засади розвитку юридичної науки на сучасному етапі державотворення» (м. Київ, 15–16 лютого 2023 р.), «Пріоритетні напрями розвитку юридичної науки в умовах сьогодення» (м. Київ, 13–14 березня 2023 р.), «Інноваційні підходи до реформування сучасного законодавства» (м. Київ, 20–21 квітня 2023 р.).

Структура та обсяг дисертації. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, що містять дев'ять підрозділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Загальний обсяг дисертації становить 207 сторінок. Робота містить список використаних джерел зі 187 найменувань на 25 сторінках.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У **вступі** обґрунтовано актуальність теми дисертації, визначено її зв'язок із науковими програмами, планами, темами, грантами, окреслено мету й завдання, об'єкт і предмет, а також методи дослідження, наукову новизну та практичне значення отриманих результатів, наведено дані про апробацію матеріалів дослідження, структуру й обсяг роботи.

Розділ 1 «Теоретико-правові засади здійснення моніторингу за станом дотримання дисципліни та законності в діяльності патрульної поліції» складається з чотирьох підрозділів.

У *підрозділі 1.1 «Моніторинг як один із засобів дотримання дисципліни та законності в діяльності патрульної поліції»* здійснено теоретико-правову характеристику поняття «моніторингу» як одного із засобів дотримання дисципліни і законності в діяльності патрульної поліції, а також окреслено його значення та характерні ознаки.

Акцентовано увагу на тому, що питання, пов'язані з використанням моніторингу діяльності підрозділів поліції як ефективного інструменту та способу забезпечення дотримання дисципліни й законності в діяльності патрульної поліції загалом можуть використовуватися лише в поєднанні з іншими методами ефективного адміністрування підрозділами та давати необхідні управлінські результати, що стосуються безпосередньо діяльності й завдань, визначених для патрульної поліції як складової Національної поліції України.

Зазначено, що зміст і сутність моніторингу як ефективного інструменту управління силами та підрозділами Національної поліції України, зокрема підрозділів Департаменту патрульної поліції, актуалізується в умовах режиму воєнного стану, а також реалізації заходів з відсічі агресору, що своєю чергою пов'язано з виконанням Національною поліцією низки додаткових, прямо передбачених законодавством України функцій. Така обстановка передусім впливає на ускладнення в процесах управління силами та підрозділами поліції,

зокрема через зменшення кадрового потенціалу поліції, віднесення до кола компетенції поліції додаткових функцій, а також різкого збільшення фактів, що свідчать про порушення прав і свобод людини та громадянина на території України.

Перевага підрозділів моніторингу полягає в можливості ефективного забезпечення ними виявлення та фіксації фактів порушення дисципліни та законності патрульними поліцейськими, що прямопропорційно впливає на можливість підвищення якості функціонування цього поліцейського підрозділу, уможливорює дотримання інших принципів поліцейської діяльності під час її здійснення.

У підрозділі 1.2 *«Поняття моніторингу дотримання дисципліни та законності в діяльності патрульної поліції як вид внутрішньоорганізаційної адміністративної діяльності»* розглянуто поняття моніторингу дотримання дисципліни й законності в діяльності патрульної поліції як вид внутрішньоорганізаційної адміністративної діяльності в умовах функціонування поліції як цілісного органу державної влади, що зобов'язаний діяти виключно в межах і в спосіб, що визначені законодавством України, який дозволяє більш якісно та цілісно узагальнити наукові напрацювання про це явище, запропонувати ймовірні шляхи його унормування в законодавстві України.

Зауважено, що внутрішньоорганізаційні відносини пов'язані з реалізацією механізму моніторингу за дотриманням дисципліни й законності в діяльності патрульної поліції Національної поліції України відповідно до чинного законодавства та можуть перетинатися із зовнішньоорганізаційною діяльністю Національної поліції України, зокрема в частині здійснення громадського контролю за її діяльністю загалом та окремих поліцейських підрозділів зокрема. Причому вказана ремарка не пов'язана із загальним контекстом об'єкта і предмета дослідження та може бути врахована в подальших наукових пошуках.

Доведено, що без ефективного забезпечення моніторингу й обліку відповідних фактів порушення принципу дисципліни та законності функція забезпечення цього процесу є нелогічною, а реагування на ці факти та події – неможливими. Саме тому, оскільки первинних правових наслідків для вчиненого поліцейським така діяльність не несе, її належить віднести до внутрішньоорганізаційної та класифікувати як аналітичну, тобто ту, що накопичує інформацію з метою її подальшого аналізу й забезпечення прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

У підрозділі 1.3 *«Правові засади здійснення моніторингу дотримання дисципліни та законності в діяльності патрульної поліції»* надано характеристику наявним у правовому просторі актам законодавства України, що регулюють процедуру здійснення моніторингу дотримання дисципліни й законності в діяльності патрульної поліції.

Встановлено, що внутрішньоорганізаційною діяльністю підрозділів моніторингу й аналітичного забезпечення патрульної поліції є забезпечення здійснення патрульними поліцейськими покладених на них функцій та обов'язків, які передусім полягають у неухильному виконанні завдань, функцій і реалізації

повноважень із забезпечення прав і свобод людини та громадянина. Водночас до кола цих функцій належить також моніторинг, тобто виявлення, облік і реагування на факти порушення дисципліни й законності в діяльності патрульної поліції, що в подальшому призводить до притягнення до дисциплінарної відповідальності патрульних поліцейських або передання відповідних фактів до належних суб'єктів притягнення до відповідальності чи здійснення досудового розслідування.

З'ясовано, що моніторинг як внутрішньоорганізаційна діяльність не може здійснюватися уособлено, з огляду на що відповідні підрозділи називаються «моніторингу та аналітичної діяльності», що своєю чергою розширює спектр їх функціонування та уможливорює розгляд динаміки фактів порушення дисципліни й законності в діяльності кожного патрульного поліцейського та відповідного підрозділу поліції, або ж на рівні Департаменту патрульної поліції, що в разі підвищує ефективність управління відповідними підрозділами та дозволяє вживати додаткових (або ж пом'якшувальних чи обтяжуючих) заходів до притягнення до відповідності відповідного поліцейського.

У підрозділі 1.4 «Система суб'єктів здійснення моніторингу дотримання дисципліни та законності в діяльності патрульної поліції» досліджено особливості функціонування системи суб'єктів здійснення моніторингу дотримання дисципліни й законності в діяльності патрульної поліції, а також наведено їх перелік і надано адміністративно-правову характеристику.

Обґрунтовано, що важливість забезпечення моніторингу за дотриманням дисципліни та законності в діяльності патрульної поліції Національної поліції України є одним з важливих та актуальних питань, що мають бути досліджені як на локальному, так і загальнонаціональному рівні, зокрема в умовах дії правового режиму воєнного стану та неможливості забезпечення ефективного стану правопорядку в суспільстві поліцією через розгалуження системи її функцій і нестачу кадрового складу.

Аргументовано, що підрозділи моніторингу Департаменту патрульної поліції Національної поліції України є самостійним внутрішнім інструментом перевірки стану дотримання дисципліни й законності патрульними поліцейськими, вжиття необхідних заходів реагування за фактами порушення дисципліни та законності, а також прогнозування майбутніх ризиків і розроблення стратегії планів щодо їх ліквідації та мінімізації деструктивного впливу на діяльність не лише патрульної поліції Національної поліції України, а й усіх інших структурних підрозділів, що взаємодіють з нею під час виконання покладених службових обов'язків у межах компетенції.

Наголошено, що коло суб'єктів здійснення моніторингу в межах діяльності поліції загалом розширюється з урахуванням компетенції тих чи інших підрозділів і органів поліції, оскільки за своєю компетенційною спрямованістю зазначені адміністративні утворення поділяються на спеціальні за призначенням та загальноорганізаційні, що здійснюють свої повноваження стосовно всіх без винятку структурних одиниць у Національній поліції України. Система суб'єктів здійснення моніторингу за діяльністю патрульної поліції Національної поліції України крізь призму дотримання дисципліни й законності є досить широкою та

охоплює не лише структурні елементи вказаного підрозділу. Так, наприклад, до їх кола належать Департамент внутрішньої безпеки, Департамент головної інспекції та дотримання прав людини, а також Департамент патрульної поліції Національної поліції України.

Розділ 2 «Організація здійснення моніторингу за станом дотримання дисципліни та законності в діяльності патрульної поліції» складається з трьох підрозділів.

У підрозділі 2.1 *«Компетенція суб'єктів здійснення моніторингу дотримання дисципліни та законності в діяльності патрульної поліції»* розкрито зміст і сутність компетенції підрозділів Національної поліції України, що здійснюють моніторингові заходи за дисципліною і законністю в діяльності патрульної поліції Національної поліції України.

З огляду на плюралізм і широке коло підрозділів, що здійснюють моніторинг з дотримання дисципліни й законності в діяльності патрульної поліції Національної поліції України, встановлено наявність конкуренції компетенції зазначених підрозділів. Це потребує ґрунтовного наукового дослідження та усунення недоліків функціонування зазначеного механізму з метою його подальшої оптимізації та покращення функціонування.

Доведено, що зміст компетенції Департаменту патрульної поліції Національної поліції України та відповідних підрозділів у сфері моніторингу за дотриманням дисципліни й законності під час здійснення правоохоронних функцій патрульними поліцейськими означений певними критеріями, які базуються на нормативно-правовій основі, що чітко визначається відповідними актами законодавства України, корелюється з організаційно-управлінськими повноваженнями інших структурних підрозділів Національної поліції України та покладається на конкретних посадових осіб з числа патрульних поліцейських.

У підрозділі 2.2 *«Стадії здійснення моніторингу дотримання дисципліни та законності в діяльності патрульної поліції»* констатовано, що здійснення моніторингу дотримання дисципліни та законності в діяльності патрульної поліції є надзвичайно складним процесом, який з урахуванням особливостей його практичної реалізації, на думку багатьох учених, можна поділити на стадії. Виокремлення конкретних стадій здійснення моніторингу дотримання дисципліни та законності в діяльності патрульної поліції передусім пов'язане зі специфікою діяльності відповідного структурного підрозділу Національної поліції України, а також сутністю поняття дисципліни й законності, які своєю чергою становлять зміст діяльності Національної поліції України як центрального органу виконавчої влади.

Аргументовано положення про те, що визначений нормативно-правовий механізм моніторингу та конкретні етапи його реалізації корелюються з можливістю здійснення моніторингу за дотриманням дисципліни й законності в діяльності патрульної поліції, оскільки цей процес за своїм змістом має певні юридичні риси.

До стадій моніторингу дотримання дисципліни й законності в діяльності патрульної поліції зараховано підготовчу стадію, яка передбачає добір

інструментарію здійснення моніторингу та визначення чіткого кола суб'єктів реалізації такого процесу, центральну (аналітичну) стадію моніторингу дотримання дисципліни й законності в діяльності патрульної поліції, що становить основний інформаційно-аналітичний та обчислювальний процес кількісних і якісних показників діяльності патрульної поліції у сфері дотримання дисципліни й законності, а також підсумкову стадію, що передбачає підбиття підсумків процесу моніторингу, а також прийняття відповідних рішень щодо подальшого адміністративно-правового й управлінського впливу стосовно виявлених недоліків чи порушень дисципліни та законності в діяльності патрульної поліції Національної поліції України.

У підрозділі 2.3 *«Порядок реагування на виявлення порушень дисципліни та законності в діяльності патрульної поліції»* зауважено, що наявність ефективних нормативно-правових та організаційно-управлінських інструментів реагування на виявлення порушень дисципліни й законності в діяльності патрульної поліції є запорукою забезпечення її подальшого дотримання, а також здійснення профілактики в цьому напрямі. Наголошено на тому, що чим міцнішим буде інститут дотримання дисципліни та законності в діяльності всіх поліцейських підрозділів, тим більш високоякісно будуть забезпечені права і свободи людини та громадянина, не лише в діяльності поліції, а й у загальнодержавному значенні.

З огляду на важливість сутності та змісту інституту дисципліни й законності в діяльності Національної поліції України та всіх її структурних підрозділів, яким, серед інших, є Департамент патрульної поліції Національної поліції України, наголошено, що суворе та неухильне дотримання законодавства України під час здійснення поліцейських функцій та виконання поліцейських обов'язків є запорукою забезпечення прав і свобод людини та громадянина в державі в широкому значенні цього поняття. Таким чином, вказаний інститут і культура його дотримання має наскрізно пронизати свідомість та екзистенційний зміст поліцейської діяльності як сервісної, що слугує для забезпечення прав і свобод людини та громадянина, забезпечення потреб суспільства.

Доведено, що моніторинг як адміністративно-правовий інструмент забезпечення дотримання дисципліни та законності в діяльності патрульної поліції Національної поліції України усвідомлюється як перспективне підґрунтя для притягнення до дисциплінарної відповідальності конкретного суб'єкта владних повноважень, що порушив норми й засади дисципліни і законності та має бути притягнений до відповідного виду відповідальності, не лише дисциплінарної.

Розділ 3 «Шляхи вдосконалення здійснення моніторингу за станом дотримання дисципліни та законності в діяльності патрульної поліції» складається з двох підрозділів.

У підрозділі 3.1 *«Міжнародні стандарти і практики здійснення моніторингу за станом дотримання дисципліни та законності в діяльності патрульної поліції зарубіжних країн»* проаналізовано міжнародні стандарти та практики здійснення моніторингу за станом дотримання дисципліни й законності в діяльності патрульної поліції зарубіжних країн.

Зазначено, що низка країн, де функціонують правоохоронні підрозділи, не диференціює діяльність окремих структурних елементів відповідних організаційних утворень на патрульну чи іншу функції, узагальнюючи зміст і сутність їх діяльності та зводячи до одного поняття, що становить поліцейська діяльність. Важливість міжнародного досвіду також зумовлена необхідністю чіткого й детального аналізу стандартів і практик здійснення моніторингу за станом дисципліни та законності в діяльності поліції країн Європейського Союзу, з огляду на активні євроінтеграційні процеси, що тривають в Україні, а також надання нашій державі статусу кандидата в члени Європейського Союзу.

Узагальнено наукові підходи до розуміння сутності та змісту міжнародних стандартів і практик здійснення моніторингу за станом дотримання дисципліни й законності в діяльності патрульної поліції зарубіжних країн. Визначено, що найбільш логічним і комплементарним буде врахування досвіду Сполучених Штатів Америки та Великої Британії як країн зі сталою демократією та високим індексом функціонування органів охорони й забезпечення правопорядку, що є важливим для формування вектору подальшого розвитку системи правоохорони в державі.

Обґрунтовано, що поліваріативність інструментів забезпечення дисципліни та законності в діяльності патрульної поліції Національної поліції України, на нашу думку, з огляду на досвід Сполучених Штатів Америки, є недостатньою та потребує суттєвого розширення. Зокрема, таке розширення може стосуватися тих осіб, що проходять службу в Національній поліції України та до цього мали місце роботи на державній службі чи в приватних організаціях, звідки шляхом надсилання запиту можна отримати інформацію, щодо потенційного чи реального ставлення особи до дисципліни та законності як необхідного явища в поліцейській діяльності.

У підрозділі 3.2 «Шляхи вдосконалення адміністративно-правового регулювання організації здійснення моніторингу за станом дисципліни та законності в діяльності патрульної поліції» доведено, що перспективи подальшого вдосконалення механізму адміністративно-правового регулювання забезпечення моніторингу дисципліни й законності в діяльності, зокрема патрульної поліції, полягають у потребі в розробленні додаткових поліцейських гарантій правового режиму, що безпосередньо пов'язаний з дією правового режиму воєнного стану та інших надзвичайних правових режимів, котрі ставлять під серйозну загрозу не лише права і свободи людини та громадянина, а й життя та здоров'я, а також особисту безпеку працівника патрульної поліції, що своєю чергою також є важливою складовою дотримання дисципліни та законності діяльності патрульної поліції Національної поліції України.

Зазначено, що належне матеріально-технічне забезпечення, а також чіткий та унормований належним чином кадровий добір значно спрощує механізми забезпечення дисципліни й законності в діяльності патрульної поліції Національної поліції України. Крім того, одним із напрямів адміністративно-правового регулювання організації здійснення моніторингу за дотриманням дисципліни та законності в діяльності патрульної поліції Національної поліції України є

налагодження якісного нормативно-правового забезпечення, що внутрішньо відповідає всім нормативно-правовим актам і не суперечить одне одному.

Найбільш суттєвими пропозиціями, що здатні позитивно вплинути на функціонування адміністративно-правового механізму забезпечення дотримання дисципліни та законності в діяльності підрозділів патрульної поліції Національної поліції України, визнано вдосконалення законодавства у відповідній сфері, а також дій керівника органу поліції щодо дотримання законності та дисципліни (варте уваги й підвищення якості внутрішньоуправлінських процесів).

ВИСНОВКИ

У висновках дисертації представлено новий підхід до вирішення наукової задачі щодо змісту й особливостей адміністративно-правових засад здійснення моніторингу за станом дотримання дисципліни та законності в діяльності патрульної поліції. У результаті дослідження сформульовано низку нових наукових висновків, основні з них такі.

1. Сформульовано поняття моніторингу як одного із засобів дотримання дисципліни та законності в діяльності патрульної поліції, що дало змогу схарактеризувати це явище як вид внутрішньоорганізаційної адміністративної діяльності, що здійснюється спеціально створеною системою суб'єктів у відповідних формах за допомогою правового та інформаційного інструментарію на підставі норм чинного законодавства.

Аргументовано позицію про те, що моніторинг як інструмент забезпечення дотримання дисципліни й законності в діяльності патрульної поліції, яка щоденно здійснює свої повноваження та функції, є комплексним і системно організованим процесом, що чітко визначається законодавством України та має конкретні внутрішньоорганізаційні характеристики.

Виокремлено та схарактеризовано такі ознаки моніторингу: 1) постійність; 2) безперервність; 3) системність; 4) об'єктивність; 5) нормативність; 6) релевантність; 7) інформативність; 8) форми здійснення, збір, обробка, аналіз інформації; 9) прийняття управлінського рішення, зазвичай нормативного характеру, з позначенням «покращити», «звернути увагу», «рекомендовано», «посилити».

Наголошено, що моніторинг як окрема функція управлінської діяльності патрульної поліції спрямований на виявлення системних помилок у діяльності підрозділів патрульної поліції, що зрештою впливає на стан дотримання дисципліни та законності.

2. Доведено, що моніторинг як внутрішньоорганізаційна діяльність не може здійснюватися уособлено, з огляду на що відповідні підрозділи називаються «моніторингу та аналітичної діяльності», що своєю чергою розширює спектр їх функціонування та уможливорює розгляд динаміки фактів порушення дисципліни й законності в діяльності кожного патрульного поліцейського та відповідного підрозділу поліції, або ж на рівні Департаменту патрульної поліції, що в разі підвищує ефективність управління відповідними підрозділами та дозволяє вживати

додаткових (або ж пом'якшувальних чи обтяжуючих) заходів до притягнення до відповідності відповідного поліцейського.

3. Правові засади здійснення моніторингу дотримання дисципліни й законності в діяльності патрульної поліції визначено як цілісну систему нормативно-правових актів різної юридичної сили, що містить матеріальні та процесуальні норми адміністративного права, які визначають інституціональну, функціональну та процедурну складові здійснення моніторингу з метою виявлення й усунення системних помилок в організації діяльності патрульної поліції.

Запропоновано критерії класифікації нормативно-правових актів щодо здійснення моніторингу дотримання дисципліни та законності в діяльності патрульної поліції, окреслено основні напрями вдосконалення такої діяльності, що мають прогалини в правовому регулюванні.

4. Сформульовано систему суб'єктів здійснення моніторингу за діяльністю патрульної поліції Національної поліції України щодо дотримання дисципліни й законності, а саме: Департамент внутрішньої безпеки Національної поліції України (один з базових структурних підрозділів, що має широке коло компетенції у сфері моніторингу профілактики та реагування на інциденти у сфері порушення дисципліни й законності, а також здійснення моніторингу за цим напрямом); Департамент головної інспекції та дотримання прав людини Національної поліції України (до його компетенції належить визначення рівня дотримання прав і свобод людини та громадянина в діяльності всіх структурних підрозділів Національної поліції); Департамент патрульної поліції Національної поліції України (має виключне коло компетенції щодо здійснення моніторингу у сфері дисципліни й законності, дотримання її патрульними поліцейськими), безпосередньо відповідні підрозділи моніторингу й аналітичної діяльності тощо.

5. З'ясовано, що зміст і сутність компетенції будь-якого органу державної влади визначає можливість здійснення ним конкретного кола повноважень та безпосередньо впливає на законність здійснюваних дій. Тобто будь-які дії, вчинювані підрозділом чи його посадовими особами, що прямо не належать до кола компетенції цього підрозділу, є протиправними. Наголошено, що виключність компетенції підрозділів моніторингу Департаменту патрульної поліції Національної поліції України полягає в тому, що вони одноосібно уповноважені на проведення конкретних службових розслідувань за фактами порушення дисципліни й законності, а керівники таких структурних підрозділів мають рівні права з іншими керівниками територіальних структурних підрозділів Національної поліції України щодо накладення дисциплінарних стягнень.

6. Наголошено, що стадіями здійснення моніторингу можуть бути конкретно окреслені дії, які прямо корелюються з контрольними процесами та забезпечуються відповідними суб'єктами зазначеного органу державної влади та його структурних підрозділів, що, з огляду на реалії сьогодення та динамічність законодавства України, потребує додаткового опрацювання. Процеси контролю та моніторингу мають певні тотожні елементи своїх структурних особливостей, зокрема статистичні індикатори. Водночас основна відмінність моніторингу від контролю полягає в тому, що моніторинг проводиться постійно, безперервно без

визначення конкретного об'єкта чи предмета та спрямований на виявлення системних помилок у діяльності підрозділу патрульної поліції. Визначено стадії здійснення процедури моніторингу та надано їх характеристику.

7. З'ясовано, що механізми виявлення порушень дисципліни й законності в діяльності будь-якого поліцейського підрозділу різняться за інституційним принципом, а також суб'єктами такого виявлення. Проте порядок реагування на вже виявлені порушення дисципліни та законності є однаковою незалежно від конкретного поліцейського підрозділу, оскільки в цьому контексті необхідно дотримуватися принципу правової визначеності.

Доведено, що робота дисциплінарних комісій Національної поліції України на локальному рівні забезпечується зусиллями певного підрозділу, працівником якого було допущено порушення дисципліни й законності у вузькому чи широкому значенні, у зв'язку з чим доцільною є організація діяльності управління моніторингу та організаційно-аналітичної роботи Департаменту патрульної поліції Національної поліції України, що спеціалізується на контролі за дотриманням дисципліни й законності в діяльності патрульних поліцейських.

Наголошено, що вказані кроки щодо оптимізації механізму забезпечення дисципліни та законності поліцейських будь-якої ланки поліції загалом і представників Департаменту патрульної поліції зокрема має не лише каральний, а й оптимізаційний характер, що полягає в можливості створення таких організаційно-управлінських і нормативно-правових обставин, за яких учинення дисциплінарного проступку уможливується лише в спосіб свідомого вчинення конкретного правопорушення патрульним поліцейським, що відповідно потребуватиме додаткової адміністративної чи кримінально-правової кваліфікації.

8. Обґрунтовано важливість використання міжнародного досвіду забезпечення моніторингу стану дотримання дисципліни й законності в країнах із найбільш розвиненими демократіями та правовими системами суспільства загалом і дієвими поліцейськими підрозділами зокрема, що в результаті адаптації відповідного поліцейського досвіду до реалій українського законодавства може вирішити низку проблемних питань національного масштабу.

Наголошено, що досвід Великої Британії та Сполучених Штатів Америки хоча й не передбачає відокремлення інспекцій і підрозділів моніторингу за діяльністю кожного поліцейського підрозділу, проте питання точкової фрагментації систем забезпечення дотримання дисципліни та законності в міжрегіональних територіальних підрозділах залишається відкритим та актуальним, що своєю чергою відкриває нові наукові горизонти, засвідчує потребу в аналізі результативності такого способу організації діяльності. Зауважено, що ефективність функціонування відділів моніторингу діяльності поліції може забезпечити підвищення якості здійснення поліцейської діяльності підрозділами поліції до моменту звернення громадян до суду чи примусового виконання судового рішення стосовно поліцейського особисто та поліції загалом, що є більш демократичним та ефективним способом розв'язання спорів, пов'язаних зі здійсненням поліцією своїх функцій.

9. Визначено, що система моніторингу дотримання дисципліни й законності в діяльності патрульної поліції Національної поліції України та відповідний адміністративно-правовий механізм забезпечення її правореалізації має враховувати всі індивідуально-психологічні особливості працівників, а також індикатори мотивації до виконання ними певної роботи, що в подальшому дозволить виявити конкретні тригерні обставини, які негативно впливають на дотримання прав і свобод людини та громадянина, а отже, дисципліни й законності в повсякденній службовій діяльності.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Парамонов О. О. Міжнародні стандарти та практики здійснення моніторингу за станом дотримання дисципліни і законності в діяльності патрульної поліції зарубіжних країн. *KELM*. 2022. № 7 (51). С. 329–332 (Республіка Польща).

2. Парамонов О. О. Моніторинг як один із засобів дотримання дисципліни і законності в діяльності патрульної поліції. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2023. Вип. 5. С. 174–178.

3. Парамонов О. О. Поняття моніторингу дотримання дисципліни і законності в діяльності патрульної поліції як вид внутрішньоорганізаційної адміністративної діяльності. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2023. Вип. 6. С. 126–130.

4. Парамонов О. О. Правові засади здійснення моніторингу дотримання дисципліни і законності в діяльності патрульної поліції. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2024. Вип. 1. С. 70–75.

5. Парамонов О. О. Юридична відповідальність за порушення дисципліни і законності в діяльності патрульної поліції. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. № 1. С. 622–624.

які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

6. Парамонов О. О. Міжнародний досвід забезпечення дисципліни і законності в поліції та шляхи його використання в Україні. *Проблемні питання юридичної науки в контексті реформування правової системи України*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 19–20 жовт. 2022 р.). Київ: Наук.-дослід. ін-т публіч. права, 2022. С. 121–123.

7. Парамонов О. О. Зміст і сутність поняття дисципліни і законності в діяльності патрульної поліції України. *Правові проблеми сучасності та наукові підходи до їх вирішення*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 25–26 січ. 2023 р.). Київ: Наук.-дослід. ін-т публіч. права, 2023. С. 39–41.

8. Парамонов О. О. Окремі аспекти відповідальності за порушення дисципліни і законності патрульним поліцейським. *Науково-практичні засади розвитку юридичної науки на сучасному етапі державотворення*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 15–16 лют. 2023 р.). Київ: Наук.-дослід. ін-т публіч. права, 2023. С. 17–20.

9. Парамонов О. О. Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності підрозділів моніторингу та аналітичної діяльності патрульної поліції України. *Пріоритетні напрями розвитку юридичної науки в умовах сьогодення: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 13–14 берез. 2023 р.).* Київ: Наук.-дослід. ін-т публіч. права, 2023. С. 31–33.

10. Парамонов О. О. Міжнародні стандарти дисципліни і законності в діяльності поліцейських. *Інноваційні підходи до реформування сучасного законодавства: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 20–21 квіт. 2023 р.).* Київ: Наук.-дослід. ін-т публіч. права, 2023. С. 44–46.

АНОТАЦІЯ

Парамонов О. О. Адміністративно-правові засади здійснення моніторингу за станом дотримання дисципліни та законності в діяльності патрульної поліції. – *Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.*

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право». – Науково-дослідний інститут публічного права, Київ, 2024.

Дисертація присвячена дослідженню адміністративно-правових засад здійснення моніторингу за станом дотримання дисципліни та законності в діяльності патрульної поліції. Проаналізовано сутність поняття моніторингу як одного із засобів дотримання дисципліни й законності в діяльності патрульної поліції, схарактеризовано це явище як вид внутрішньоорганізаційної адміністративної діяльності. Окреслено систему суб'єктів його здійснення та відповідні нормативно-правові засади.

Доведено, що моніторинг за діяльністю у сфері дотримання дисципліни й законності з боку патрульної поліції є досить широким за своїм змістом явищем, що регулюється одразу декількома нормативно-правовими актами, а коло компетенції стосовно реалізації основної форми забезпечення дисципліни та законності – проведення службових перевірок і розслідувань чітко перетинається з діяльністю Департаменту головної інспекції та дотримання прав людини Національної поліції України, що своєю чергою не дозволяє ефективно використовувати обидва ці ресурси.

Ключові слова: дисципліна, моніторинг, права і свободи, законність, патрульна поліція, поліцейська діяльність, відповідальність, правопорядок, правове регулювання.

SUMMARY

Paramonov O. Administrative and Legal Principles of Monitoring the State of Compliance with Discipline and Legality in the Activities of the Patrol Police. – *Qualifying scientific work as a manuscript.*

Dissertation for the degree of Candidate of Legal Sciences in the specialty 12.00.07 «Administrative Law and Process; financial law; Information Law». – Scientific Institute of Public Law, Kyiv, 2024.

The dissertation is devoted to the study of the administrative and legal principles of monitoring the state of observance of discipline and legality in the activities of the

patrol police. The author analyzes the content, the essence of the concept of monitoring as one of the means of observing discipline and legality in the activities of the patrol police, characterizes this phenomenon as a type of internal organizational, administrative activity, outlines the system of subjects of its implementation and the relevant regulatory and legal principles.

The author notes that monitoring of activities in the field of observance of discipline and legality in the activities of the patrol police is a rather broad phenomenon regulated by several normative legal acts at once, and the scope of competence for the implementation of the main form of ensuring discipline and legality – conducting official inspections and investigations clearly intersects with the activities of the Department of the Main Inspectorate and Human Rights of the National Police of Ukraine. Which, in turn, does not allow for the effective use of both of these resources.

Keywords: discipline, monitoring, rights and freedoms, legality, patrol police, policing, responsibility, law and order, legal regulation.